

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2026. Issue 5

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

PEDAGOGIK KOMPETENTLIKNING O'QITUVCHI FAOLIYATIGA TA'SIRI

Mamadaliyeva Anziratxon mirzaumar qizi

Farg'ona davlat universiteti II bosqich magistranti

Qurbonova Baxtixon Qo'chqorboyevna

Farg'ona davlat universiteti, filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Annotatsiya: Mazkur maqolada pedagogik kompetentlikning mohiyati, uning tarkibiy qismlari hamda o'qituvchi faoliyatiga ko'rsatadigan ta'siri ilmiy-pedagogik jihatdan tahlil qilinadi. Shuningdek, pedagogik kompetentlikni rivojlantirishning ta'lim sifati va o'quvchilar tarbiyasidagi o'rni yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: pedagog, kompetentlik, o'qituvchi, innovatsiya, kommunikativ kompetensiya, kompetentlik, kasbiy mahorat, metod.

Abstract: This article analyzes the essence of pedagogical competence, its components and its impact on teacher activity from a scientific and pedagogical perspective. It also highlights the role of pedagogical competence development in the quality of education and student education.

Keywords: teacher, competence, teacher, innovation, communicative competence, competence, professional skills, method.

Kirish

Bugungi globallashuv va tezkor axborot almashinuvi davrida ta'lim tizimi oldiga zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega, ijodkor hamda raqobatbardosh shaxsni tarbiyalash vazifasi qo'yilmoqda. Ushbu vazifani samarali amalga oshirishda o'qituvchining kasbiy mahorati, bilim darajasi va pedagogik kompetentligi muhim ahamiyat kasb etadi. Chunki pedagogik kompetentlik o'qituvchining nafaqat fan bo'yicha bilimlarini, balki ta'lim jarayonini to'g'ri tashkil etish, o'quvchilar bilan samarali muloqot qilish, innovatsion texnologiyalardan foydalanish hamda tarbiyaviy faoliyatni olib borish qobiliyatlarini ham o'z ichiga oladi.

Hozirgi kunda ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish va ularni hayotga tayyorlash jarayonida pedagogik kompetentlikning o'rni tobora ortib bormoqda. Pedagogik kompetentlikka ega bo'lgan o'qituvchi darslarni samarali tashkil etadi, o'quvchilarning qiziqishi va faolligini oshiradi, ta'lim jarayonida zamonaviy metod va texnologiyalarni qo'llay oladi. Bu esa o'quvchilarning bilim olish samaradorligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Shuningdek, pedagogik kompetentlik o'qituvchining kasbiy rivojlanishi, pedagogik muammolarni hal etishi va ta'lim jarayonidagi turli vaziyatlarga moslashishida muhim omil hisoblanadi. Ayniqsa, innovatsion ta'lim texnologiyalari keng joriy qilinayotgan bugungi kunda pedagogning kreativ yondashuvi, kommunikativ qobiliyati va axborot-kommunikatsion texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalari alohida ahamiyatga ega.

Pedagogik kompetentlik — bu o'qituvchining kasbiy faoliyatni samarali tashkil etish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy sifatlar majmuasidir. U o'qituvchining nafaqat o'z fanini mukammal bilishini, balki pedagogik jarayonni boshqarish, o'quvchilar bilan samarali muloqot qilish, innovatsion texnologiyalarni qo'llash hamda tarbiyaviy ishlarni tashkil etish qobiliyatini ham ifodalaydi. Pedagogik kompetentlikning rivojlanganligi o'qituvchi faoliyati samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Pedagogik kompetentlikning asosiy tarkibiy qismlariga metodik, kommunikativ, axborot-kommunikatsion, ijtimoiy va psixologik kompetensiyalar kiradi. Metodik kompetensiya o'qituvchining darsni rejalashtirish, ta'lim metodlarini to'g'ri tanlash va o'quvchilarning bilimni baholash ko'nikmalarini o'z ichiga oladi. Bunday kompetensiyaga ega bo'lgan pedagog darslarni mazmunli va qiziqarli tashkil etadi, natijada o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishi ortadi.

Kommunikativ kompetentlik esa o'qituvchining o'quvchilar, ota-onalar va hamkasblar bilan samarali muloqot olib borishida namoyon bo'ladi. O'qituvchining nutq madaniyati, tinglay olish qobiliyati va samimiy munosabati ta'lim jarayonining samaradorligiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan ishlashda pedagogning kommunikativ mahorati muhim ahamiyatga ega, chunki bu yoshdagi bolalar o'qituvchining munosabati va yondashuviga juda sezgir bo'ladilar.

Bugungi kunda axborot-kommunikatsion texnologiyalar ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylangan. Shu sababli o'qituvchining raqamli kompetentligi ham muhim hisoblanadi. Pedagog zamonaviy texnologiyalar, elektron darsliklar, multimedia vositalari va interfaol platformalardan samarali foydalana olishi kerak. Bu esa dars jarayonini yanada qiziqarli, tushunarli va samarali tashkil etishga yordam beradi. Shuningdek, masofaviy ta'lim jarayonida ham pedagogik kompetentlikning o'rni alohida namoyon bo'ladi.

Pedagogik kompetentlik o'qituvchining ijodkorligi va innovatsion faoliyatiga ham ta'sir ko'rsatadi. Kompetent pedagog yangi pedagogik texnologiyalarni o'rganadi, ilg'or tajribalarni amaliyotga tatbiq etadi hamda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil qiladi. Bu esa o'quvchilarning mustaqil fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal qilish va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Shuningdek, pedagogik kompetentlik o'qituvchining kasbiy rivojlanishida ham muhim o'rin tutadi. O'z ustida muntazam ishlaydigan, bilim va malakasini oshirib boradigan pedagog ta'lim sifatini yaxshilashga katta hissa qo'shadi. Malaka oshirish kurslari, seminar-treninglar, ilmiy-amaliy konferensiyalar pedagogning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi.

Demak, pedagogik kompetentlik o'qituvchi faoliyatining barcha yo'nalishlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. U ta'lim sifati, o'quvchilarning bilim darajasi va tarbiyaviy natijalar samaradorligini oshirishda asosiy omillardan biri sanaladi. Shu bois zamonaviy ta'lim tizimida pedagogik kompetentlikni rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, pedagogik kompetentlik o'qituvchi faoliyatining samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Kompetent o'qituvchi ta'lim jarayonini zamonaviy talablar asosida tashkil etadi, innovatsion metodlardan foydalanadi hamda o'quvchilarning bilim va tarbiya darajasini oshirishga xizmat qiladi. Pedagogik kompetentlikning rivojlanishi o'qituvchining kasbiy mahoratini yuksaltiradi va ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi.

Shu bois bugungi kunda pedagoglarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish, ularni zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan tanishtirish hamda malaka oshirish tizimini takomillashtirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Zero, kompetent o'qituvchi — sifatli ta'lim va barkamol avlod garovidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. — Toshkent: Fan, 2006.
2. Azizxo'jayeva N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. — Toshkent, 2011.
3. Ishmuhamedov R. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. — Toshkent, 2017.
4. Musurmonova O. Pedagogik kompetentlik asoslari. — Toshkent, 2015
5. Yo'ldoshev J., Usmonov S. Pedagogik texnologiya asoslari. — Toshkent, 2004.
6. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. — Toshkent, 2020.

